Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

På Laundrup Mark der ligger en gård

VISEN OM JOHAN

På Laundrup Mark, der ligger enj gård

VISEN OM LANGELÆNDEREN JOHAN DER BLEV GIFT MED DEN RIGE PIGE FRA LAUNDRUP

Denne vise er skrevet af overskoledirektør K. H. With (1805-65) i Odense. Den vandt indpas over hele Fyn som en slags folkevise, uden at man vidste, hvem forfatteren var, og særlig i det sydøstlige Fyn blev den i slutningen af forrige og begyndelsen af dette århundrede ofte spillet og sunget ved ungdomsballer. Rundt om i hjemmene kunne mange, både ældre og unge, synge alle 28 vers udenad. I forfatterens tekst hed det til indledning: »Å Laggendrup Mark der ligger ænj gård«, men flere steder sang man »Laundrup« i stedet for Laggendrup. Her optrykkes visen, som den blev sunget i egnen omkring Ryslinge, nedskrevet efter hukommelsen af nu afdøde frk. Mariane Pedersen, Hovgård, Eskildstrup, med anvendelse af såkaldte »høj«-fynske udtryksformer. Den for fynsk tale karakteristiske næselyd er for størstedelen angivet med bogstaverne nj.

Til støtte for læsere, der ikke er fortrolige med fynsk oversættes her nogle udprægede fynske ord: mejte = egl. mægtige her ganske anseelige, dejt = mellemting mellem dygtigt og meget, kamset = kammer, framset = forstue, Mikmes = Mikkelsdag, ståje stampe = lige med det samme, ilejn = alligevel, dåder = datter. Når dette tages i betragtning, kan visen læses og forstås af alle.

På Laundrup Mark, der ligger enj gård
imellem to mejte bjærge.
Og oppe på top'i af det ene, der står
en eg, som de kalder Svend Dværre.
Om helledavsnatten, når klokken er 12,
er det ette så ræj'te, har mormor fortål,
for alle de hunde, de tu'e
omkring på marken deru'e.

Der bo'de i gamle dave i maaj
med sin eneste dåder fornøjet.
Hun vår så bekendt i det hele lanj
så dejlig, jeg kåtte beskriv'et,
og far'i ham kaldte de Jens Dukat,
for han var enj fale rig krabat.
Og dåderen hedde Marie.
Hun var sådan en nyselig pige.

En søjnde måen før solen stod op,
da banked på port'i to kale.
Den ene var smykke' fra tå op te top,
han skinne af guld, det var fale.
Denj åen i våjlmesklæder stod,
men derfor ku han jo væ' lejeså god.
»Stå op, Jens Dukat! du må vi'e,
her er friere te din Marie.«

Og ud af dynen sprang Jens Dukat
og traskede ud i sin tovte.
»Guds fred,« så hilste den fatte' krabat.
»God morgen,« sa' han i den silkede kovte.
»Vi er kommen her,« sa' de begge to,
»at ønske din dåder Marie til brud.«
»Væ'sko, og gå inj i min stue,«
sa' Jens og lette sin lue.

Denj stat'lige tren da i storstouen inj.
Det så Marie fra kramset.
Men denj, som hun elske af hjærte og sind,
blev ståeje u'e i framset.
Så linne hun døren et lille gran,
og hvisked: »God måren, mi søde Johan.
Væ'sko og gå inj, mi kære,
så hjælper vos nok Vorherre.«

»Fra fjerne stad er jeg kommen,« sa' han
med kokkefjeren i dollemøtsen,
»at ægte Marie, den liljevan,
kun guld og sølv er mit løsen.
Hvad siger hr. Jens, på mit æresord,
tolv retter har jeg hver dag på mit bord,
kan øse Jer sølvet med skovle.«
Jens sa': »Det var ette så tovle.«

»Jeg æ, sa' Johan, »fra Langeland av
og tjener her omme hos Palles.
Jeg har kun de kræfter, Vorherre mig gav,
hverken guld eller sølv, hvad det kaldes.
Men når jeg har tjent mine mønstringsår,
så får jeg mi fa'ers go'e gård.
Vort brød kå jeg tjene vær smule.«
»Jens sa': »Det var hætte så tovle.«

»Men ved I nå hvad, I friere to,«
sa' Jens, og så grint' han i skægget.
»I lover jo rejde nok a Jer brud,
ska' få'et som blommen i ægget.
Men denj, som ska' være Maries måj,
ska' gøre hva' ette enjhver ka'l kåj.
Jeg har nå i visse stykker
mine egne de tossede nykker.

Her u'en for mi' gård, der ligger en ma',
hun er skikkeli' lav, det forstår sig,
men der ska I re'se to banker på.
Jeg tænker vel sagtens, det når sig,
så høje a denj, som på top'i står,
kå' se mig leje hernerre i mi gård,
og denj som te »Mikmes« er fære,
ska' få min dåder med ære.

De friere listed' sig begge bort:
Denj Jens er dog rent af lave.
Vorherre bevares for så'n en avkord,
te Mikmes er kun fjorten dave.
Men æjn de friere peb eller sanj,
det blev ette åjels denje ganj.
Ifald de vi' ha' Marie,
så måtte de grave og tie.

Johan, han begyndte på ståeje stampe,
og sled både nætter og dave.
Men alt, hvad han slæv'de og alt, hvad han stred'
det klunte' kun lidt i det lave.
Og røjtet gik, at ved natteti'
Marie hun stod ham så troli' bi,
og hjalp ham spa'i og skovlen,
alt leje te' måensolen.

De unge to folk var så glae ilejn,
få dejn fra Køvsti var borte.
Han var rejn' si vej over grøvter og hegn,
da han hørte, hvad Jens han svårde.
Og der gik dave, og der gik tre,
denj køvsteknejt, han lod sig ette se.
Men lykken er lisom enj foged:
snart mild og snart kort for hoved.

Men da de ha' gravet en to timers tid,
så begyndte kokki at gale.
»Mi søde Johan, nå er det forbi,
med mig og alle mine ka'le.
Den banke, hun fejler et ko'n i nå,
dog tænker jeg nok, vi hitter på råd.
Nå sætter jeg spa'i på toppi,
og der ka du så kryve opi.«

Og borte var Svend med si hele flok.
Johan stod ene på bjærget.
»O, drømmer jeg, er et dog mærkeligt nok, –
men bjærget – dæn'me – her er'et.«
Da solen stod i østen op
et egespir stod der på bjergets top.
Det var lisom Svend ha'e savet,
for det var jo spa'i med skavtet.

Marie, hun ha' hverken ro eller fred,
hun stod op og gik u i går'et.
»O, søde Marie, her sidder nå jeg,
gå inj og fortæl din far'et.«
Den pige, hun blev så glad, som hun stod,
hun hoppe' og dansje og græd og lo.
»Nej, far, kom ud og se'et,
Johan sidder oppe i træet.«

»Og er jeg nu syv på den fjerde snes,«
sa' Jens og slog sig på låret.
»Men aller har jeg troet, der sku' ses,
så underligt syn her i går'et.
Lad vos nu gå om ved den ån' side ilidt,
og se om denj åen er færdig med sit.«
Jo, pyt, der stod piger og ka'le
og grove, som de vare gale.

»Hør folk,« sa' Jens, »lad' et blyve sig nov,
Eders gravje er kommen for silde.
Lidt livemad kå I vel nok ha' behov.
I dav vil jeg gør' jer et gilde,
for omme ved den åen side, der står
denj måj på bjærget, Marie hun får.
Og hver enj ka'l og peje,
de slenj nå der' spa'e til side.«

Johan og Marie te kirke gik,
de var så hjærtelig gla'e.
Da Jens omsider dø'e, så fik
de to unge folk, hvad ha' ha'e.
De lyve i manne, manne år.
Og ligger på Svindinge kirkegård.
Gid hver enj ka'l og pige
må lejne Johan og Marie.

På Laundrup Mark, der ligger enj gård
imellem to mejte bjærge.
Og oppe på top'i af det ene, der står
en eg, som de kalder Svend Dværre.
Om helledavsnatten, når klokken er tolv,
er det ette så ræj'te har mormor fortål.
Nu siger vi snipsnapsnu'e,
for her er historien u'e.

Visen »På Laundrup Mark, der ligger enj gård« er det første egentlige satsarbejde, som sætterlærlingene har udført. Bogtrykskolen i Herning ønsker med denne samling at give eleverne et varigt minde om deres første arbejde inden for faget. Forskolens trykkerlærlinge har forestået trykningen.

Sættere:

Ole Gamborg
Birthe Borup Olsen
Bjarne Jensen Smed
Nanna Hiltmar
Keld Jensen
Elin Winther
Vagn Woetmann Mikkelsen
Poul Sørensen
Jørgen Grud Vestbjerg

Trykkere:

Per Kolding
Lars Sørensen
Erling Holst
Poul Erik Pedersen

BOGTRYKSKOLEN . HERNING . KURSUS A . 1965